

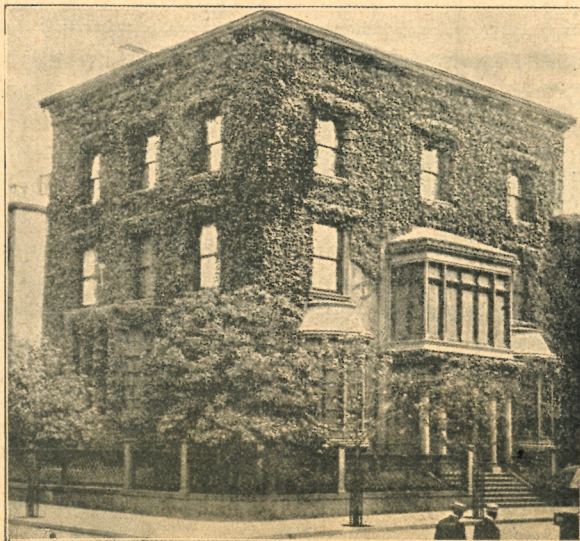

Per.
Lat
020

Prodit Budapestini VIII., Szentkirályi-u. 28. Calendis et Idibus cuiusque mensis, excepto Iulio et Augusto. — Pretium annuae subscriptionis in Hungaria: 4 coronae. Prostat Parisiis in aedibus
 ▼▼▼▼▼▼▼▼ Croville-Morant, 20 rue de la Sorbonne. — Telephonum: József 858. ▼▼▼▼▼▼▼▼

Ioannes Pierpont Morgan

homo orbis terrarum ditissimus annum agens septuagesimum sextum Romae, ubi oblectationis causā morabatur, supremum diem obiit. Vir ille singularis non est in numero eorum Americanorum habendus, qui humillimo loco nati temporibus¹ recte perpensis,¹ labore indefesso, omnium virium summā contentione opibus cumulandis² operam dant. Morgan filius argentarii³ modice locupletis, adulescuntulus in universitate litteris se dedit, a quibus patre mortuo recedere⁴ coactus genitoris operam suscepit, eamque tantā fortunā, tam acri ingenio, tantā sapientā, ut incredibilem pecuniarum vim coacervavit.² Cuius dominatu tenebantur omnes fere quotquot aedificabantur viae ferratae in America,

quotquot navigia marium undas secabant,⁵ quotquot metallorum venae⁶ in fodinis⁷ Americae Septentrionalis reperiabantur.

Sed male iudices de tanto viro, si eum pecuniae — ut ita dicam — cultorem nimium putes, quippe qui opes quaereret, quibus innumerabiles hominum cohortes aleret.

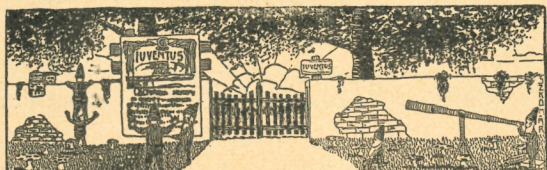
Mirum⁸ quantum⁸ contulit inopibus sublevandis, magis etiam artis operibus coëmendis, quia maximi aestimabat ea, quae vitam exornant. Epistolam illam clarissimam, quam Lutherus quondam ad Carolum V. imperatorem miserat, centum viginti milibus coronarum emptam Guilelmo II. Germaniae imperatori dono dedit. Iniri⁹ non potest numerus,⁹ quantum pecuniae

¹ a körülményeket mérlegeli ² felhalmoz ³ bankár ⁴ eláll ⁵ szel ⁶ az ér ⁷ bánya ⁸ rengeteg sokat ⁹ megszámlál

in artis opera comparanda erogaverit,¹⁰ quibus et musea plurima ornavit et domum suam, quam in pictura videmus.

Filius Ioannes, qui patri successit, Novo Eboraco navi extraordinaria¹¹ Romam profectus est, ut ossa et reliquias eius domum veheret.

¹⁰ elkölt ¹¹ külön.

Alexander Emerico fratri suo salutem.

Dum tu, frater carissime, cum matre nostra amoenissimā in luce¹ orae maritimae versaris,² et valetudinem infirmam³ curare cupis, ego ruri cum patre habito,⁴ et particeps⁵ sum laborum ad agrum colendum necessariorum.⁶

Ver enim etiam in regionem⁷ nostram advenit, flant⁸ venti tepidi⁹ et redeunt gramina¹⁰ campis, densaeque¹¹ frondes¹² arboribus.

Itaque promunt¹³ aratrum cum vomere¹⁴ agricolae, sub iugo¹⁵ gemunt¹⁶ boves, dum aratra humum¹⁷ camporum convertunt.¹⁸

Discipulis quibusdam, qui iuxta urbem ambulabant, obvius venit rusticus¹ asinum praese agens. Cum animal vehementer rudere² incepisset, o te hominem incitum — inquit unus discipulorum — qui asinum tam intempestive³ rudere sinas!

Cui rusticus respondit: Hoc commune⁴ habet bestia mea cum ceteris, quod pro anni tempore cantat. Tamen cum turbam cognato-

Postea semina¹⁰ serunt²⁰ et occant²¹ agricolae sperantes laetas a diis segetes.²³

Aves migrantes²³ iam revertuntur²⁴ e regionibus meridionalibus²⁵ et partim priscos²⁶ occupant nidos,²⁷ partim novos sibi aedificant. In pratis iam carpunt²⁸ herbas²⁹ virides boum et ovium greges, pastoresque canunt.³⁰

In hortis arbores seruntur et amputantur³¹ rami³² inutiles, in vinea³³ vites³⁴ palis³⁵ alligantur.³⁶

Sorori nostrae cordi est,³⁷ ut in horto olitorio³⁸ mature serantur²⁰ olera,³⁹ semina quoque florum variorum⁴⁰ nunc seruntur...

Vix haec scripseram, cum subito ventus vehementissimus ortus est. Spes veris irritae⁴¹ cadebant.⁴¹ Flores arborum nivibus et frigoribus confecti sunt. Nos omnes maximā tristitiā perambulamus hortum, ubi omnia mortua esse videntur. Nulli fructus sperari possunt. Etiam multitudo ramorum³² de arboribus fracti iacent. Utinam Deus clementius⁴² nobiscum agat!

Frater carissime, cura, ut valeas; et matrem dilectissimam valere iubeo. M. F.

1 verőfényes táj 2 tartózkodik 3 győnge 4 lakik
5 részes 6 szükséges 7 vidék 8 fű 9 langyos 10 gyepek
11 sűrű 12 lomb 13 elővesz 14 ekevassal 15 iga
16 nyög 17 talaj 18 forgat 19 mag 20 vet 21 boronál
22 vetés 23 költöző 24 visszatér 25 déli 26 régi
27 fészek 28 leleget 29 fű 30 furulyázik 31 lenyeseget
32 ág 33 szőlőkert 34 szőlőtő 35 karó 36 köt 37 szivén
38 veteményes kert 39 zöldség 40 különféle
41 megsemmisül 42 kegyes.

rum convenit, sibi⁵ temperare⁵ nequit, quominus eos laeto clamore salutet. G. a Beöthy.

Aesopus, fabularum scriptor clarissimus, corpore deformi⁶ inter duos servos robustos et pulchros in mancipiorum⁷ mercatu⁷ venalis⁸ perductus⁸ est, ut contubernalium⁹ robor pulchritudoque eo magis conspicua¹⁰ forent.

Emptor quidam alterum servum adiens interrogavit, quid sciret.

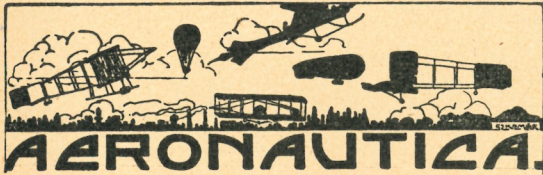
— Omnia, respondit ille. Quibus auditis poeta risit.

1 paraszt 2 bög 3 rosszkor 4 közös (vonás) 5 visszatartja magát 6 csunya 7 rabszolgavásár 8 áruba bocsát 9 társ 10 feltűnő

Sententiae Sinenses.

Facilius flumen retro¹ vertere,¹ quam reconciliare² invidum. — Qui mortem timet, non meret vitam. — Homo mendax³ omnia facillime credit. — Nobilis urbem accendere potest, pauper ne lampadem quidem. — Omnes decem digiti⁴ nunquam sunt aequales. — Homo mille consilia habet, Deus unum observat. — Fieri potest, ut per errorem in carcerem⁵ coniciaris, sed ut per errorem libertatem recipias, ne exspecta. — Nunquam Deus ambabus manibus punit. — Si ex uno solo dente laboras,⁶ os non habet quietem. — Fungo⁷ dulci et homini blando⁸ ne fide. *G. Totis.*

¹ visszafordit ² megbékít ³ hazug ⁴ ujj ⁵ börtön
⁶ szenved ⁷ gomba ⁸ hizelgő.

In urbe¹ Sancti¹ Claudii,¹ in Gallia aërobaticum militare cum quinque praefectis militum horā secundā post meridiem in pluvia effusa² super Parisios volabat. Dimidiā horā post incolae oppidi Fontenay-Bois navigium ad fumarium³ officinae³ allidi⁴ videbant; deinde vento vehementissimo propulsum iuxta Villiers-sur-Marne

Alter interrogatus idem respondit. Et poëta iterum risit.

Denique ipse interrogatus, quid didicisset, se nihil scire respondit.

— Quid ais?

— Equidem nihil scio, contubernaes enim mei se omnia scire dixerunt. Itaque nihil mihi relictum est.

C. Poscheno.

Merula¹¹ ante fenestram in caveā¹² angustā suspensa cantabat tristis. Advolat vespertilio,¹³ cui mirum videbatur noctu merulam canentem audire et interrogat:

— Cur non potius interdiu cantas et noctu acquiescis?

disposum⁵ delapsus est. Homines undique concurrebant, qui praefectos militum cum sanguine animam profundentes invenerunt.

Aërobaticum Zeppelinianum V. Cal. Apr. sesquihorā⁶ post meridiem in campum Lunévilleanum descendit, ubi tunc ipsum

milites Gallici exercebantur. Quemadmodum obstupefacti sint milites et togati⁷ qui aderant aërobatico Germanico conspecto, mente cogitari potest.

Navigium aërium viginti tres horas in campo morabatur, unde in Germaniam revehebatur.

Germani milites, qui in Zeppeliniano inerant, non speculandi⁸ causā venerunt in Galliam, sed vento adverso et caelo nebuloso⁹ viā¹⁰ decepti¹⁰ se iuxta urbem Galliam demiserunt. Galli aërobaticum accuratissime perscrutabantur,¹¹ priusquam Ger-

¹ Saint-Cloud ² sűrű ³ gyárkémény ⁴ ütközik
⁵ felrobban ⁶ 1 1/2 órákor ⁷ polgár ⁸ kémkedik
⁹ ködös ¹⁰ eltéved ¹¹ kikutat

Tum illa maesta:

— Ego — inquit — interdiu homines cantu meo delectans capta sum; itaque malo prudentior facta sum: noctu canto et interdiu quiesco.

Vespertilio autem admirans simplicem merulae loquendi rationem et detestans¹⁴ hominum animos ingratos ait:

— At tu sero caves; tacere debuisti, priusquam capereris!

Multi homines adepto damno claudunt ostium.

Nicolaus Szarvas, S. J.

¹¹ rigó ¹² kalitka ¹³ denevér ¹⁴ elátkoz.

manis copia revertendi data est. Hoc modo Gallis occasio aërobatici Zeppeliniani cognoscendi sponte oblata est. Quod autem unum omnium maximum est, longitudine 148, dimetienti¹² 14 metrorum; propellitur motoribus tribus, qui eorum centenorum octogonorum vires aequant.

Hamel aëronauta Britannus cum altero vectore post meridiem horā dimidiā Dubri¹³ subvolans per Mare¹⁴ Britannicum¹⁴ Bataviā,¹⁵ Belgicā, Galliā tactā horā sextā in Germaniae urbem Coloniam¹⁶ Agrippinam¹⁶ pervenit. Hamel aperte dixit militum Germanorum praefectis se civibus suis demonstrare voluisse non esse commenta¹⁷ inania¹⁷ aëronautarum, qui Britanniam instructā classe aëriā opprimi posse dicerent. Quo itinere aërio manifeste demonstrabatur eam civitatem victricem fore, cuius navigia aëria meliora futura essent.

¹² átmérő ¹³ Dover ¹⁴ la Manche ¹⁵ Hollandia
¹⁶ Köln ¹⁷ agrém.

Cochlea¹ festinans.

Scriptis Iosephus Irsik.

Castelli in horto pulchro vel cultissimo

Canebat laeta suaviter luscinia.²

In fossa, extrinsecus, sub horti moenibus

Audit morosa cantum dulcem cochlea.

«Diutius hic lappas³ inter foetidas

Hanc — inquit — tristem vitam nequaquam⁴ feram.

Visam, quae tantae sint intus deliciae,

Quis⁵ illa laeta non interdum modo,

Sed etiam noctu tam suaviter canat.»

Captoque verbis his secum consilio

Init murum per arduum viam die

Sancti Georgi destinata⁶ cochlea.

Repens deinde lento more proprio

Post quintum mensem pervenit Sancti die

Michāelis sub muri summum marginem.⁷

Sed hunc superare dum studet, miserima

Obdormit atque in fossam prona decidit,

Ubi se hisce consolatur vocibus:

«Praesagiebam⁸ certe istum casum malum.

Ardore cordis rapta enim non potui

Ad festinandum lente me compescere.

Citatum⁹ vero nunquam opus fuit bonum».

In vos, inertes,¹⁰ haec narratur fabula,

Qui pigri tardo gressu dum proceditis,

Risum movetis vosmet impigerrimos

Pronunciantes atque sedulissimos.

¹ csiga ² fülemüle ³ keserű lapu ⁴ semmiképen sem ⁵ quis=quibus ⁶ elszánt ⁷ párkány ⁸ bölcsen előre sejt ⁹ sürgetett, ¹⁰ chamar munka soh'sem volt jó» ¹⁰ tunya, renyhe.

His temporibus discipuli in scholis non solum litteras docentur, sed etiam artes, quae ad vitae usum requiruntur. In Hungariae scholis adulescentes et docentur et erudiuntur, quamquam minima pars scholarum iis victum quoque praebet. Parentes oblivisci videntur discipulos ne quartam quidem partem viginti quattuor horarum in schola transigere, tamen a schola omnia

postulare posse arbitrantur, quae parentum officia esse negari nequeunt.

Si pauper es et bene discis, doctrinae¹ pretium¹ tibi condonatur,² immo etiam libris aliisque discendi instrumentis afficeris. Nescis lepide³ saltare, amas hieme soleis⁴ feratis⁴ currere, aestate natare, medico tibi opus est, tantum doceri cupis vel verba⁵ notis⁵ excipere,⁵ omnia tibi schola suppeditat.

Novissime discipuli scholarum nostrarum excursions factitant ducibus magistris, immo etiam itinera in terras exteras, ut ea, quae in scholis discunt, penitus cognoscere et oculis cernere possint.

Nonnullis annis ante discipuli in scholis tantum litterarum studia exercebant, cetera parentibus relinquebantur.

Beati iuvenes, qui a magistris amantibus non solum docentur, sed etiam sub tutela⁶ eorum erudiuntur. Cum animis etiam corporum vires exercentur, ut aliquando viri

¹ tandij ² elenged ³ kecsesen ⁴ korcsolya ⁵ gyorsír ⁶ felügyelet

docti et sani, patriae boni cives, Dei cultores pii evadant.

In pictura videmus discipulos Colocenses, qui magistris custodibus conos⁷ ligneos pro hostibus collocatos globis petunt. Lusus mehercle iucundissimus. Et oculorum acies et brachiorum vires corroborantur! Alteram iam picturam (Ann. III. num. 14.) vidistis, in qua discipuli huius scholae clarissimae vigiles⁸ incendiis⁸ arcendis⁸ demonstrantur.

⁷ kúp ⁸ tűzoltó.

Gallus. X.

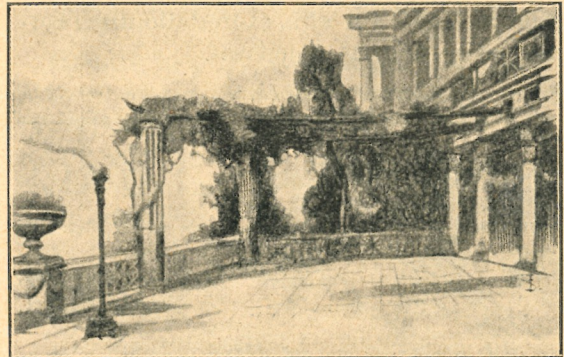
Scriptis G. A. Becker, in Latinum convertit -il.

Lata gestatio¹ platanorum leniter et sensim, clivo² fallente,³ consurgit ad praetorium non tam sumptuose quam eleganter atque utiliter exstructum. Cuius a fronte inter ortum solis et meridiem spectanti excurrit porticus haud modica, columnis Corinthiis suffulta.³ Ante porticum extenditur xystus,⁴ concīsus⁵ in plurimas species variis floribus odoratis consitas buxoque distinctas; inde in planum,⁶ acantho laeto vestitum, pronus descendit pulvinus,⁷ quem buxus multiformis et in varias bestiarum effigies artificiose tonsa⁸ ornat.

Porticui adiacet atrium politissimum, cuius pavimentum⁹ e quadratis lapillis colore candido et nigro viridique compositum et tesseras¹⁰ oblique¹⁰ positas¹⁰ imitatum suaviter variant parietes marmore exculti. Atrio adhaeret peristylum in O¹¹ litterae¹¹ similitudinem¹¹ circumactum,¹¹ quod egregium est adversus tempestates receptaculum:¹² nam intercolumnia¹³ specularibus¹⁴ sunt operata, per quae iucundissimus patet prospectus ad pratulum muscumque¹⁵ mollem in cavaedio¹⁶ virentem, quem aqua in altum expulsa recidendo leni aspergine¹⁷ fovet. Proxime subest areola¹⁸ hilaris, cuius in medio spatio circa labrum¹⁹ marmoreum diversae arbusculae virent. Ubi desinit areola, incipit amplissimum triclinium ultra parietem aedium porrectum, quod undique valvas²⁰ aut fenestras habet, itaque tripartito²¹ prospicit viridia: a fronte montes Aurunci, a lateribus hortuli visu iucundissimi cernuntur, a tergo autem aditūs patentēs per peri-

stylum, atrium et porticum in²² aperta²² praebent prospectum.

Cui conclavi Cyziceno dextrā cohaerent diversae cellae, quae, quod sole carent, amoenissima sunt fervidā aestate receptacula;¹² paullo remotius ad orientem spectant diaeta²³ et dormitorium.²⁴ Diaeta hilaris in²⁵ apsidem²⁵ curvata²⁵ solem orientem statim ex-

ceptum ultra meridiem servat. In quo conclavi pictura parietis candido marmore summā arte imitatur ramos proximae platani prominentes²⁶ atque aves ramis insidentes. Una parte parieti in speciem bibliothecae armarium²⁷ est insertum, quod libros non semel legendos, sed lectitandos²⁸ capit.

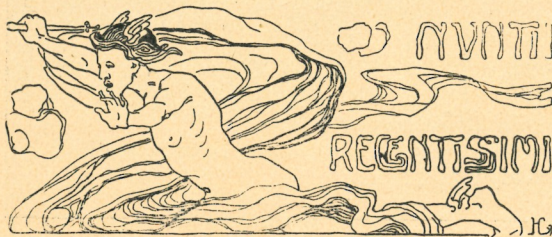
Diaetae adhaeret dormitorium, transitu interiacente, qui tempore hiemis calefieri²⁹ potest, unde aër calidus per tubos³⁰ circumfunditur, ut ima et summa aequaliter foveantur. Reliqua pars huius lateris servorum libertorumque usibus detinetur,³¹ plerisque tam mundis, ut accipere hospites possint.

Ex adverso latere est balneum,³² quod a meridie usque ad occasum plenissimo sole perfunditur. Balnei plures sunt cellae: frigidaria,³³ tepidaria³³ et caldaria³³ ad lavandum, in quibus aqua ita est disposita, ut ex frigidario in tepidarium influeret, ubi

1 faszor 2 lassú emelkedéssel 3 támaszt 4 fedett sétaút 5 felosztva 6 síkság 7 emelkedés 8 nyír 9 padló 10 ferdén fekvő kocka 11 tojásdad alakú 12 menedékhely 13 oszlopköz 14 ablak 15 moha 16 udvar 17 permetezés 18 kis udvar 19 medence 20 ajtó 21 háromfelé 22 szabadba 23 nappali 24 hálószoba 25 félköralakú 26 kiálló 27 szekrény 28 gyakran olvas 29 fűt 30 cső 31 fenntart 32 fürdő 33 hideglangyos, meleg kád

modico igni calefit, inde maiore addito calore in caldarium. In cella frigidaria praeterea duo sunt baptisteria,¹⁹ alterum modicum ad lavandum, alterum amplum ad natandum. Quibus cellis cohaerent apodyterium ad vestes deponendas et unctorium ad corpus unguendum³⁴ et hypocaustum ad calorem et vaporem ministrandum.³⁵ Apodyterio adiacet sphaeristerium,³⁶ ubi Gallus pilis ludendo aut aliis exercitationibus corpus ad lavandum praeparat.

³⁴ ken ³⁵ szolgáltat ³⁶ labdázó.

Iosephus Hampel antiquitatis¹ investigator¹ eruditissimus, magister in universitate litterarum Budapestinensi annum agens sexagesimum quartum mortuus est. Multa itinera cognoscendae antiquitati fecit, plura etiam de his rebus linguā nostrā, Gallicā et Germanicā scripsit.

Calamitatis maximae, qua sex hominum

vitae absumebantur, nuntius nobis allatus est. Duae enim vecturae² viae ferratae Hungaricae in Croatia inter se collidebantur. Plaustrorum³ fractorum mole vis conflictionis⁴ demonstratur. Labore triginta sex horarum indefesso opus erat, ut agger⁵ viae⁵ ferra-

tae⁵ plaustris fractis, quae ut cadavera proiecta iacebant, purgaretur et lamina⁶ ferrea⁶ depravata⁷ reficerentur. Quomodo calamitas facta sit, nondum apparet. Custos stationis Touniensis accusatur, quod vecturam citiorem⁸ iter continuare passus sit, quamquam vectura oneraria advehi nuntiaretur.

Carolus Hagenbeck, Germanus bestiarum⁹ negotiator,⁹ ictu¹⁰ serpentis,¹⁰ quo ante aliquot annos affectus erat, mortuus est. Vir ille insignis rationem vivariorum¹¹ instituendorum planissime immutavit.¹² Ante cuius aetatem capsis¹³ densissime clathratis¹⁴ continebantur bestiae, quae sic in artum¹⁵ compulsi irritati vel vitae sensu quasi amisso languebant;¹⁶ spectatores autem nequibant deicere taedium, quo eos vexatio animalium affecit. Hagenbeck primus erat, qui in urbe Stellingen, prope Hamburgum animalia eadem ferme ratione habebat, quā domi, in silvis, in cavis¹⁷ vel desertis¹⁸ suis vivere consuerunt. Clathra aliaqua servitutis instrumenta abiecta sunt. Animalia servitutem vix sentire videntur, adeo libertatis imitatio eis praebetur! Hanc rationem vivariorum instituendorum imitantur urbes omnes, ubi vivaria recentiora instituuntur. Etiam nostrum Budapestinense hanc rationem sequitur.

Scodra¹⁹ occidit. Sub monte Tarabo tormenta²⁰ bellica²⁰ conticuerunt et rex Nichita cum copiis Montenigrinis auxiliaribusque Servianis urbem intravit, quae theatrum caedium omniumque belli horrorem facta est. Furor hostium sanguinis avidorum erupit. Consummatum est... Luna Turcica decrescens corrui, tantum angustus limes²¹ est iuxta Cornu Aureum, quem luce maligna collustrat. Concussi²² orbis motus ultimus est, ingentis gloriae radii ultimi exiles.²³ Tempus edax rerum uno atque eodem modo porro volvitur. Charta Europae geographica immutabatur, historia autem rerum gestarum aliquot milibus mortuorum divitior

1 régisétudós 2 vonat 3 kocs 4 összecsapás
5 pályatest 6 sín 7 elront 8 gyors- 9 állatkereskedő
10 kigyómarás 11 állatkert 12 megváltoztat 13 ketrec
14 rácsos 15 szük 16 senyved 17 gödör 18 puszta
19 Skutari 20 ágyú 21 sáv 22 megráz 23 nyomorúságos.

facta est. Vis Turcorum, quibus saeculo XV. Europa complebatur, ad fontes Asiae repellitur.

Magister: Tu Paule, Franciscum mendacem esse dixisti? Et hoc te litterarum¹ fide¹ confirmatum pollicitus es?

— Ita est, ut dicis, magister.

— Monstra litteras!

— Non confirmavi litterarum fide, quia omnes discipuli etiam sine litterarum fide rem crediderunt.

I. Tóth (Keszthely).

Scisne, mi filii, quid intersit² inter fulgur et lucem electricam?

— Scio: pro fulgure quidquam solvere nobis non est necesse.

Guil. Lhm. (Vrsl.)

Homo quidam elegantior deversorium³ intrans ad ministrum: Numnam fieri potest, ut hic cenet vir honestus?

— Sane hercle; adduc eum.

Guil. Lhm. (Vrsl.)

Miles: Mea soror in⁴ eo⁴ est,⁴ ut matrimonio iungatur. Da mihi, sodes, commatum.⁵

Praefectus: Habes igitur sororem?

Miles: Habeo. Parentes mei duas proles habent: filium et filiam. Ego sum filius.

G. Muffang (Andecavi).

Aristippus philosophus a Dionysio tyranno in ultimo loco positus

— Laudo te — inquit — quod hunc locum per me ampliorem fecisti.

Z. Hallay.

— **Loqueris latine?**

— Loquor.

— Da⁶ mihi decem coronas mutuas.⁶

— Nunc venit mihi in mentem me non loqui latine. Frater meus loquitur, sed non habet pecuniam.

F. Sziklai (Budapest, III.).

Photographus: Omnia parata sunt; attende, domine, manum autem de naso demitte!⁷

— Quid⁸ hoc⁸ ad⁸ te?⁸

S. Szilvássy (Budapest).

— **Quotus** es in classe?

— Quadragesimus tertius.

— Quot estis discipuli?

— Quadraginta tres.

(Duobus mensibus post.)

— Quotus nunc es?

— Quadragesimus quartus.

— Quid⁹ ita?⁹

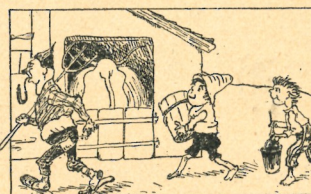
Novus discipulus nuper ascriptus est.

G. a Beöthy.

Videtis in pictura rusticum, qui furcā¹⁰ humero impositā incedit,¹¹ in bubili¹² est

vacca; duo pueri male¹³ salsi¹³ ad bubileproperant.

Alter hamum¹⁴ tenet viduum, alter vas colore nigro plenum.

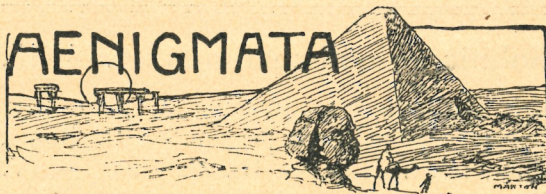

Vix abiit rusticus, cum duo pueri petulantes¹⁵ caudam vaccae in hamo posuerunt et iuxta caudam dexterā

et sinistrā duos oculos pinxerunt. Quod quomodo rustici animum affecerit, pictura demonstrat.

1 írásban 2 különbség van 3 vendégfogadó
4 azon van 5 szabadság 6 kölcsönöz 7 letesz
8 mi közöd hozzá? 9 hogyan? 10 villa 11 megy
12 ól 13 pajkos 14 veder.

I.

Bestia sum reptans,¹ morbus quoque dirus; et inter sidera me reperis.

G. Lhm. (Vrsl.)

II.

1 2 3 4 5 6 7 8 a nobis omnibus amatur

3 4 5 6 7 8 multis molestus est

6 7⁸ diis gratum esse creditur

G. Lhm. (Vrsl.)

1 mászik

III.

Seu mea membra² leges dextrorsum, callide
lector,
Sive sinistrorsum: semper habebis idem.
Maxima sum gnavi³ spes et fortuna coloni;
Ut bene proveniam, supplicat ille deo.

G. Lhm. (Vrtsl.).

IV.

A	A	A	C	C	C	D	E	E
G		I		I		I		L
M		N		O		R		R
S		S		S		S		T
U		U		U		U		U

Hae litterae ita ordinentur, ut series supra
nomen poetae clarissimi Romanorum det.
Reliquae quinque deorsum lectae: 1. ani-
mal domesticum, 2. parem arboris, 3. prae-
positionem, 4. etiam in Iuventute legitur,
5. supra capitibus nostris apparet.

Z. Grósz (Budapest).

V.

N. Szabó.

² tag, «betű» ³ serény.

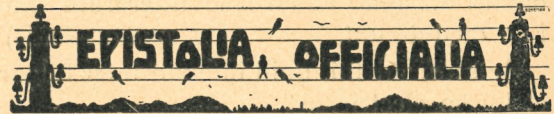
Solutiones aenigmatum num. 14-15.

I. Qui alteri exitium parat, eum scire oportet sibi paratam pestem. — II. Roma, olim, mica, anas. — III. Calceus. — IV. Puer, uva, ea, r. — V. Res, ora, mus, uva, lux, ubi, sol. — VI. Ter, Icarus, tergum, Urania, Salamis. — VII. Mater, filia, avia. — VIII. Anulus. — IX. Sibi parem. — X. Remex et linter. — XI. Scrobes. — XII. Ius, uter, vox, edit, nux, tot, unus, situs. — XIII. Nux. — XIV. 30+15. — XV. Novem, decem, undeviginti. — XVI. Sinus, asinus. — XVII. Quid rigat pratum virens?

Aenigmata recte dissolverunt: L. *Al-
laire* (Angers, Gallia), L. *Antalóczy* (Gyula-

fehérvár), D. *Borel* (Paris), A. *Cseh* (Gyula-
fehérvár), B. *Dallegri* (Napoli), F. *Eile*
(Lwów), T. *Erdey* (Budapest), C. *Fántáná*
(Nagyszeben), St. *Fehér* (Temesvár), I. *Glück*
(Lwów), A. *Herman* (Lwów), G. *Horay*
(Temesvár), S. *Horváth* O. Cist. (Eger),
S. *Jakubowski* (Lwów), S. *Kalpa* (Helsinki,
Finnia), T. *Kindler* (Lwów), J. *Kiss* (Szat-
már), R. *Klein* (Ujvidék), F. *Kolleger* (Leo-
ben, Stiria), A. *Korchmáros* (Budapest), I.
O' *Cormick* (Edinburgh), M. *Kordzik* (Lwów),
D. *Kovács* (Nyiregyháza), B. *László* (Losonc),
C. *Lewicki* (Lwów), N. *Lovassy* (Budapest),
A. *Marszatkowicz* (Lwów), *Naszódiensis* gym-
nasii classis V., P. *Poirier* (Angers, Gallia),
A. *Schwimmer* (Temesvár), I. *Wildt* (Déva),
O. *Witold* (Lwów), S. *Zawadowski* (Lwów).

Praemium Dionysio Borel adiudicatum est.

Omnibus sociis. Qui solutionem cum novis aenig-
matibus mittit, utrumque in chartis separatis scribat,
ne alterutrum praetereatur. — *Lhm.* Quae de carmine
Aranyii nostri censes, sine ulla dubitatione confirmare
possum. Pro ceteris donis tuis gratias. — *Eporedia.*
Tuum quoque in lucem prodibit. — *De vita vivarii.*
Cum Hungaricis verbis prius comparandum mihi vi-
detur. Et exemplar Hungaricum mittere debuisti. —
Korchmáros. Alterum aenigma nimium numerorum
continet, alterum fortasse aptum erit, quod cum lec-
toribus communicetur. — *Facinus Caroli XII.* Nunc
opusculis longioribus non careo. Ad tempus seponere
cogor. Patientiam! — *Monedula et apes.* Pulchrum
esse videtur, sed non satis liquet. — *Cominius.* Quid
hoc nomen sibi vult? — *Augustinus P.* Unum for-
tasse vulgabitur. — *Sodalis.* Cum te ordo vocabit,
parte tuorum me usurum spero. — *Latrones.* Tuum
diligenter perlegam, tum te de eventu certiore fac-
iendum curabo. — *Custos Lombardus.* Idem exspecta
et tu. — *Tiberius V.* E tribus tuis unum iam prodiit,
in reliquis duobus nimium litterarum descripsisti. —
L. Horváth. Tuorum proxime delectum habebō. — *C.*
Lesmann. Nomina Latina ponere debuisti pro Hun-
garicis. Curte non ociosius moves in solutionibus mittendis?
Alter quoque Cibiniensis A. *Weisz*? — *Edu-
ardus B.* Hungarice melius sonat illud Salse Dictum
a Ladislao Biró conscriptum. — *Carolus L.* Non sunt
nomina Latina eorumque litterae sine ullo ordine
dispositae. — De reliquis proxime.

Moderator ephemeridis STEPHANUS SZÉKELY DR.
*Budapestini, Üllői-út 71., ad quem litterae quae-
cunque mittantur.*

Sumptibus moderatorum ephemeridis: Magyar
Középiskola.